

Preventivní program

rok 2019 – 2020

ZŠ Náchod – Plhov

Mgr. Naďa Králíčková

Obsah :

1. Úvod
2. Vytyčení sociálně patologických jevů
3. Cíl PP
4. Charakteristika školy
5. Školské poradenské pracoviště
6. Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole
7. Spolupráce s rodiči
8. Metody práce
9. Volnočasové aktivity
10. Řešení krizových situací
11. Spolupráce s odborníky a organizacemi
12. Harmonogram programu na školní rok 2019 - 2020
13. Prevence jako součást vyučování
14. Analýza současného stavu
15. Evaluace: hodnocení efektivity
16. Závěrečné vyhodnocení situace za rok 2018 - 2019

1. Úvod

Minim. preventivní program vychází z metodických pokynů MŠMT v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zák. č. 561/2004 Sb. a § 18 písm. c) zák. č. 379/2005 Sb.

Drogy a jiné sociálně patologické jevy e dotýkají dětí, které navštěvují základní školu. Je tedy důležité zahájit primární prevenci v době školní docházky.

2. Vytyčení rizikového chování

- naučit děti, že lhát a krást je špatné
- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- kriminalita a delikvence
- virtuální drogy (počítače, televize, video)
- kyberšikana
- patologické hráčství (gambling)
- záškoláctví
- šikanování, vandalismus
- xenofobie, rasismus, intolerance

3. Cíl MPP

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům a snížení rizik a vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj žáků.

Cílem je vést žáky ke správnému sebehodnocení, zdravému sebevědomí, stanovení si reálných cílů, k poznávání sebe sama, k dovednostem řešit problémy a konflikty.

4. Charakteristika školy

ZŠ Náchod - Plhov má 429 žáků v 18 třídách, 29 pedagogů, 5 vychovatelek školní družiny, 12 asistentů pedagoga a 1 asistent pro družinu.

Od pátého do devátého ročníku je jedna třída s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

5. Školské poradenské pracoviště

Žáci mají možnost se obrátit kdykoli s problémem na třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce nebo učitele, ke kterému mají důvěru.

Školní metodik prevence poskytuje konzultace kdykoli, na základě dohody.

Preventivní tým

1) členové

- ředitel školy
- zástupce školy
- metodik prevence
- výchovní poradci
- vedoucí vychovatelka školní družiny
- zástupce učitelů 1. stupně
- zástupce učitelů 2. stupně

2) schůzky – preventivní tým se schází jednou za měsíc

3) činnost – hodnotí situaci v uplynulém měsíci, stanoví si priority na další období

V minulých letech se nám osvědčilo vyhlásit na každý měsíc téma měsíce. S tím pracuje třídní učitel v hodinách osobnostní a etické výchovy. Na konci měsíce zhodnotí děti společně s učitelem, jak se jim podařilo dané téma splnit.

Téma měsíce:

Září:	Pozdrav, mluvíme slušně
Říjen:	Spolupráce
Listopad:	Komunikace a naslouchání
Prosinec:	Spolupráce
Leden:	Kamarádství a přátelská pomoc
Únor:	Šikana, agresivní chování
Březen:	Vážíme si věcí kolem sebe
Duben:	Pozitivní hodnocení druhých, sebehodnocení, sebeúcta
Květen:	Odpovědnost za své zdraví, zdravá výživa

Červen: Osobní bezpečí

6. Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Garantem programu je Základní škola. Za koordinaci preventivních aktivit odpovídá školní metodik prevence. Ten také aktivity plánuje a seznamuje s nimi ostatní pedagogy.

Metodik prevence spolupracuje s výchovnými poradci a ostatními pedagogy.

7. Spolupráce s rodiči

- *třídní schůzky* – na třídních schůzkách informuje třídní učitel rodiče o životě školy
- *přednáška pro rodiče žáků* – o problému sociálních sítí
- *den otevřených dveří* – rodiče se mohou účastnit výuky, mají možnost vidět své děti při školní práci
- *tradiční výstavy školy* – rodiče si společně s dětmi prohlédnout jejich výsledky práce
- *výtvarné dílny* – rodiče, děti, učitelé
- *rodiče se učí matematiku podle Hejného* – pro rodiče žáků 6. tříd

8. Metody práce

- aktivní sociální učení
- kooperativní učení
- besedy s odborníky a přednášky
- projektové vyučování
- relaxační techniky
- sociální hry
- dramatizace
- spolupráce s rodiči
- individuální přístup k žákům

9. Volnačasové aktivity

Sportovní výchova

Basketbal

Atletika

Korfbal

Florbal

Gymnastika

Vaření

Keramika

Knihovna se studovnou

Velká přestávka – školní dvůr

- tělocvična

10. Řešení krizových situací

Řešení případů výskytu NL ve škole

- v řádu školy je zakázáno užívat nebo nosit do školy návykové látky
- oznámení záležitosti zákonným zástupcům dle § 7 odst. 1 zák. č. 359/99 Sb.
- oznámení orgánům sociálně-právní ochrany dle § 10 odst. 4 zák.č. 359/99 Sb.

Řešení krizové situace – žák se dostaví do školy pod vlivem alkoholu nebo jiné drogy

- zajistíme bezpečí žáka a zjistíme zdravotní stav
- je-li stav akutní – zavoláme záchranku, vyrozumíme rodiče a orgán sociálně – právní ochrany
- v případě, že není nutné volat lékaře, voláme rodiče, aby si dítě převzali
- v případě, že se rodič nemůže v krátké době dostavit, je žák pod dohledem třídního učitele

Řešení krizové situace – u žáka zachytíme alkohol nebo tabákové výrobky

- o zachycení věcí sepíšeme záznam, který obsahuje, datum, čas, popis předmětu, komu patří
- vyvodíme kázeňské důsledky
- zachycené předměty předáme rodičům

Řešení krizové situace – objevíme uživatele omamných nebo psychotropních látek

- vytvoříme vhodné klima, aby žák s námi o problému hovořil (s třídním učitelem, s metodikem prevence, s výchovným poradcem)
- informujeme rodiče
- pokud si rodiče s řešením problému nevedí rady, informujeme OSPOD

Řešení krizové situace – zachytíme látku, o které se domníváme, že je omamná nebo psychotropní

- objevenou látku vložíme do obálky, o skutečném obsahu nálezu rozhodne laboratoř
- o nálezu sepíšeme záznam
- nález předáme Policii ČR

Řešení krizové situace – žák přináší do školy omamné nebo psychotropní látky a předává je spolužákům

- takový žák je distributorem OPL a je jedeno, zda látky někomu dává nebo prodává
- oznámíme situaci Policii ČR

Řešení krizové situace – šikana

- rozhovor s informátorem, obětí
- rozhovor se svědky
- rozhovor s agresorem
- ochrana obětí
- seznámení rodičů s problémem

- rozhodování komise (třídní učitel, výchovný poradce nebo metodik prevence ředitel školy)
- seznámení agresora a jeho rodičů se závěry komise

Řešení pokročilého stadia šikany – nutná pomoc zvenčí

- ukončit násilí
- poskytnout první pomoc oběti
- zapamatovat si svědky incidentu
- vyhodnotit situaci
- vyhledat a zajistit svědky – zajistit jejich izolaci
- zajistit doprovod zraněného dítěte do nemocnice
- informovat rodiče oběti
- informovat policii, OSPOD
- oznámit řešení

Řešení krizové situace – agresivní chování

- vyučující přivede agresivního žáka do ředitelny školy, sám se vrátí do třídy
- pan ředitel nebo paní zástupkyně zklidní žáka a vedou s ním rozhovor
- k rozhovoru je přizván třídní učitel

11. Spolupráce s odborníky a organizacemi

- Středisko výchovné péče Kompas
- Pedagogicko-psychologická poradna
- OSPOD
- Policie ČR
- Okresní soud
- Archa
- Probační a mediační služba
- Knihovna Náchod
- Bezpečnostně právní akademie - Malé Svatoňovice
- Univerzita Hradec Králové
- Čas proměn, MP Education, s. r. o. – pro dívky

Spolupráce se školní družinou

- celoškolní akce plánujeme společně – vánoční výstava, jarní výstava
- jednou v měsíci společné setkání – širší vedení školy – vyhodnocování, řešení problémů – rizikové chování dětí

12. Školní psycholog

- na naší škole pracuje ve čtvrtek a v pátek
- spolupracuje se třídními učiteli, s vedením školy, s paní Kulovanou, s paní Králíčkovou
- jednou v týdnu probíhá schůzka školního psychologa s vedením školy, s metodikem prevence, se spec. pedagogem

(hodnocení týdne, plánování práce psychologa, práce s dětmi, které potřebují pomoc, plánování spolupráce s rodiči)

13. Harmonogram programu na školní rok 2019 – 2020

1. – 5. ročník

Třídní učitelé pracují se svými dětmi v rámci hodin EtV.

6. ročník

Sociální právní ochrana

- OSPOD

Společný pobyt žáků 6. tříd – klášter Broumov

Program – Baroko

- Filmfarum
- Skriptorium

- cíl – stmelení kolektivu
- prvky osobnostní a sociální výchovy, etické výchovy

7. ročník

Základy trestní odpovědnosti

- OSPOD – kurátor

Čas proměn, MP Education, s. r. o. – pro dívky

Money for LIFE – projekt zaměřený na finanční gramotnost

8. ročník

Money for LIFE – projekt zaměřený na finanční gramotnost

9. ročník

Bezpečnostně právní akademie - Malé Svatoňovice - „Trestní odpovědnost mládeže po dosažení 15 let a sebeobrana pro mladistvé“

- Ukázka a nácvik sebeobran

Money for LIFE – projekt zaměřený na finanční gramotnost

Spolupráce v Týmu pro mládež

- několikrát do roka schůzky
- mapování rizikových faktorů na Náchodsku
- plánování preventivních aktivit

Preventivní projekt

pro žáky 6.A, 7.Mgr. Tomáš Hamberger
Klub aktivních ve vzdělávání

Přednáška pro rodiče

Aktuální hrozby digitální doby

Anotace:

Většina z nás má již zcela jistě určité povědomí o pojmech jako jsou dezinformace, fake news, kybernetická kriminalita, kyberšikana a mnoho dalšího. Někteří z nás již mohou mít i vlastní nepříjemnou zkušenost ve smyslu toho, že se stali obětí kybernetické kriminality nebo se nechali ovlivnit různými dezinformačními weby. Nekonečný svět internetu je dnes rájem pro množství podvodníků a predátorů, kteří se chtějí dostat k našim datům či penězům anebo nám dokonce fyzicky ublížit. Každý den se přesvědčuji o tom, že jejich techniky jsou stále velmi účinné a nebezpečné. Pro každého účastníka pak může být tato přednáška jakýmsi návodem, jak nejlépe čelit hrozbám dnešní digitální doby.

Konference - **ETIKA A VÝVOJ ČESKÉ SPOLEČNOSTI PO LISTOPADU 1989**

Marek Vácha – přednosta Ústavu etiky a humanitních studií 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Jiřina Šiklová – socioložka, publicistka

Jan Potměšil – herec, účastník Sametové revoluce

Michal Horáček – textař, esejista, producent, antropolog, podnikatel

Michael Kocáb – zpěvák, hudební skladatel, občanský aktivista, politik

Pavel Vacek – pedagog Univerzity Hradec Králové, propagátor předmětu Etická výchova

Účast – M. Olejáková, N. Králíčková

Vzdělávání – pedagogický sbor

- Mentorská podpora učitelů, lektor Tomáš Komárek – pro dva pedagogy
- Individuální vzdělávací plán a plán podpory v základním vzdělávání, Paedr. Iva Tomášková – pro celý ped. sbor

14. Prevence jako součást vyučování

Vyučovací předmět Osobnostní a etická výchova

- od 2. – 9. ročníku jedna hodina v týdnu, která je v rozvrhu
- cílem OEV je pozitivní ovlivňování postojů a chování žáků směřovaného k vytváření hodnotového systému, který vede žáky ke komplexní prosociálnosti
- výchovný styl OEV obsahuje:
 - 1. Vytvořit ze třídy výchovné společenství**
 - 2. Používat minimálně odměny a tresty**
 - 3. Vytvářet radostnou atmosféru**
 - 4. Stanovit jasná pravidla hry**
 - 5. Přijmout druhého takového, jaký je**
 - 6. Vyjádřit mu sympatie**
 - 7. Vybízet k prosociálnosti**
 - 8. Do výchovného procesu zapojit rodiče**
 - 9. Induktivní disciplína**
 - 10. Atributy prosociálnosti**
- 3 pedagogové naší školy mají dvouleté studium Etické výchovy na Pedagogické fakultě v Hradci Králové
- v průběhu školního roku se setkává celý pedagogický sbor, kde se formou přednášek a formou zážitkové pedagogiky seznamují s cíli a metodami OEV
- třídní učitelé vyučují tento předmět ve svých třídách – odhalují případné problémy
- všímají si vztahů ve třídě, včas odhalují známky šikany
- hodiny OEV – podporují vztah žáků a třídních učitelů, prohlubují důvěru mezi nimi

Koordinátor etické výchovy

- pomáhá metodicky učitelům v hodinách OEV
- navštěvuje hodiny OEV a podává učitelům zpětnou vazbu
- poskytuje učitelům materiál
- Projekt etického vzdělávání Královéhradeckého kraje na léta 2018 - 2020

Vyučovací předmět Rodinná výchova

- 6., 7., a 9. ročník – jedna hodina v týdnu
- obsahem hodin RV jsou témata, jejich prostřednictvím se žáci seznamují s konkrétními informacemi o tom, co způsobuje patologické hráčství, alkoholů, cigarety a jiné drogy, jak důležitý je zdravý životní styl, osobní, bezpečí, rodina, získávají informace o lidské sexualitě, učí se umět rozhodovat v různých životních situacích a umět vést zodpovědnost za své chování

- v těchto hodinách se pracuje s metodami zážitkové pedagogiky, hlavní rolí, kritického myšlení

15. Analýza současného stavu

- pracovali jsme podle harmonogramu na rok 2018 - 2019

16. Evaluaace

- zpětná vazba rodičů na rodičovských schůzkách
- vyhodnocení řešení problémů, týkajících se sociálně negativních vlivů, třídními učiteli
- závěrečné vyhodnocení situace za rok 2018 - 2019 metodikem prevence

17. Závěrečné vyhodnocení situace za rok 2018 – 2019

Dostálová, Králíčková, Kulovaná, Rýdlová, Honzů	Pedagogická Konference – Jak se učíme?
Cícha	ICT - Mikrosoft
Kulovaná, Langenbergerová	Čtenářská gramotnost
Línková	Čtenářská gramotnost
Králíčková	Metodika – prevence rizikových jevů
Hovádková, Štěpán	Projekt DofE, metodika práce s dětmi
Cícha	ICT
Hozů, Olejáková	Rozvíjíme svoji školu
Hovádková	Metodika výuky PC - pěstitelství
Vrátná I., Vojtěchová A.	Vánoční dekorace
Nováková	Metodika výuky PC - vaření
Cícha	Metodika výuky F
Flousková	Asertivita, vztahy ve třídě
Línková	Čtenářská gramotnost
Olejáková, Kulovaná, Králíčková, Štěpán	Metodické setkání výchovných poradců, V. Mertin -
Horák	Metodika výuky PC - dílny
Línková	Čtenářská gramotnost

- přednáška pro žáky – „*Nebezpečí facebooku a dalších sociálních sítí*“
- besedy, které se uskutečnily, měly velmi dobrou úroveň, proto budeme ve spolupráci pokračovat
- soustředíme se více na prevenci alkoholu, kouření, šikanu a kyberšikanu,
- z vyhodnocení škol. roku 2018 - 2019 nám vychází jako nejvíce rizikové chování – ubližování druhému a kyberšikana
- **spolupráce metodika prevence, výchovného poradce a školního psychologa** s třídními učiteli byla účinná a konstruktivní, problémy rizikového chování se řešily okamžitě
- děti využívaly možnost konzultace s metodikem prevence, s výchovným poradcem a školním psychologem
- v práci s dětmi, které se dostanou do problémů, se nám osvědčuje přímá spolupráce s jejich rodiči
- v tomto roce proběhly **schůzky pedagogů náhodských základních škol** základních škol, pracovníků Archy, Kompasů a OSPOD

- **závěrečné práce s etickým rozměrem**
- **projektový den**
- **Obědy dětem** - 10 dětem ze sociálně slabých rodin jsou placené obědy
- **Prevence rizikových jevů** – N. Králíčková
- **Senzibilizace v hodinách OEV** – ped. sbor
- **Konference - Broumov** – V. Honzů, M. Olejáková, M. Kulovaná, N. Králíčková

vzdělávání pedagogů

Velichovky – setkání pdg. sboru - PhDr. Pavel Vacek – O důležitosti EtV ve škole
N. Králíčková – Rozvoj EtV na naší škole

PPP - **Setkání metodiků prevence** – N. Králíčková

PhDr. Václav Mertin – Děti a jejich vztah ke škole – M. Kulovaná, J. Štěpán, N. Králíčková

Asistenti pedagoga spolupráce s učitelem, náplň práce AP

MAP – Podpora pro asistenty pedagoga, školní asistenty

Spolu a jinak ve vzdělávání – Respekt a spolupráce ve škole, ve školním prostředí,

Problémové chování žáků a efektivní cesty jeho zvládnání

Důvěra a odpovědnost ve školní prostředí

Exit TOUR – preventivní program, 7. 2. 2019

Reflexe

9. A, B

2. Život v závislosti

- **drogy jsou špatné**
- ze závislosti se těžko dostává
- nikdy nebrat drogy, nepít alkohol, nekouřit
- měli bychom si **pečlivě vybírat své kamarády**, nenechat se jimi stáhnout
- **že i ze dna se můžeme dostat nahoru, pokud budeme chtít a budeme mít o co se opřít**
- **že drogy nás mohou přimět udělat věci, které bychom si mysleli, že nikdy neuděláme**
- jak lehce lze spadnout do drog
- jedním slovem můžeš pomoci, pomoci člověku zjistit, proč má cenu žít
- když jsem závislý, musím bojovat, abych závislý nebyl

- **člověk může z drog zemřít**
- když jste závislý, tak máte křeče a vše vás bolí
- **život má větší cenu**
- neodsuzovat lidi závislé na drogách
- neměli bychom se vzdávat
- **když chceme splnit své sny, měli bychom být schopni pro ně něco udělat**
- **nikdy není pozdě změnit svůj život**
- **pro svůj cíl něco udělat**
- všechno má svůj smysl
- vždy se zvedneme, ale musíme v to věřit
- **ze dna závislosti se těžko dostává**
- **od drog nebudu držet hodně daleko**
- chtěla bych začít pomáhat lidem na ulici
- závislí lidé jsou nebezpeční
- nejvíce jim to zraní duši
- drogy se dají aplikovat i do svalů
- **stačí jeden špatný okamžik a může mi to změnit život**

Exit TOUR – preventivní program, 7. 2. 2019

Reflexe žáků

9. A, B

1. Kult těla a pornografie

- kdo nejí umře
- **nikdy neříkej holce, že je tlustá**
- každý je unikát
- holky nejsou tlusté, ale krásné
- **měli bychom být spokojeni sami se sebou a nechtít se stát někým jiným**
- neměli bychom druhým nadávat za to, jak vypadají, mohou mít slabé sebevědomí a můžou si něco udělat
- **neměli bychom se nechat ovlivnit okolím**
- za své tělo se nemáme stydět
- **jsme jedineční**
- vyhublé holky nejsou hezké
- není podstatné, co si o nás myslí ostatní
- musíme si rozmyslet, co řekneme, protože naše slova mohou mít následky, se kterými bychom nikdy nepočítali
- **anorexie, bulimie a steroidy jsou nebezpečné**

- *nesoudit lidi podle toho jak vypadají*
- *být sám sebou*
- závislost na pornu je nebezpečná

Exit Tour – preventivní program

Reflexe

8. A, B

O nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti

- na AIDS se může umřít, nedá se vyléčit
- přenáší se pohlavním stykem
- HIV je virus
- nemůžeme se nakazit dotykem
- osvěta je velmi důležitá
- nakažených lidí se nemusíme štítit
- nemoc by se nám musela dostat do krve

Šikana nemoc vztahů

- Kolektiv může fungovat, i když je velmi rozmanitý.
- Nedělat nikomu nic, co se mi nelíbí.
- Když někdo bude někoho šikanovat v nějakém kolektivu, tak součástí šikany jsou všichni.
- Snažit se zjistit co je sranda a co už není.
- Přehnaná sranda může vést k šikaně.
- Když se šikanuje jedna osoba, tak to zasáhne celý kolektiv.
- Být přátelský.
- Šikana se může na někom podepsat na celý život.
- Šikana vzniká v jakémkoli kolektivu.

Hodnocení představení KyberLIFE ZŠ Náchod - Plhov, 9 učitelů

každý z těchto učitelů navštívil představení se svoji třídou
společně jsme se shodli na tomto hodnocení

- aktivizuje žáky k přímé účasti
- nutí k zamyšlení
- vhodnou formou ukazuje nebezpečí sociálních sítí
- zábavné, žáci se nenudí
- nejlepší projekt zaměřený na prevenci kyberšikany
 - výborně vedená diskuze s dětmi, doplňovaná informacemi
 - třídní učitel získává podněty k řešení problémů, které zde vyvstanou
 - oceňujeme herecký výkon paní Petry Krausové